

Pacienta dialogs

“Uzzina-informē-uzzina” metodes praktiska ilustrācija

2002. gadā zinātnisks pētījums¹ ieviesa pacientu saziņas metodi, kas uzrādīja labus rezultātus, palīdzot ārstiem pareizi rīkoties sarežģītās konsultācijās par antibiotiku izrakstīšanu akūtu elpceļu infekciju gadījumos.

Šī metode, ko dēvē par “uzzina-informē-uzzina” metodi, ir orientēta uz pacientu, un to var adaptēt dažādām klīniskām situācijām. Nesen veikti klīniskie izmēģinājumi^{2,3} apliecināja, ka padziļinātu saziņas prasmju izmantošana, pamatojoties uz šo metodi vispārējā ārstniecībā, ļauj primārās aprūpes ārstiem izrakstīt ievērojami mazāk antibiotiku, vienlaikus saglabājot augstu pacientu apmierinātības līmeni un neietekmējot pacienta atveseļošanās laiku un konsultāciju laikus.

Turklāt ir pierādīts, ka pacientu izglītošana var samazināt vajadzību pēc atkārtotām konsultācijām un antibiotiku lietošanas elpceļu infekciju gadījumos⁴. Pacientu informatīvo materiālu izmantošana konsultāciju laikā var palīdzēt labāk izprast zāļu izrakstītāja vēstījumu un ilgtermiņā palielina pacienta atbilstību paredzētajai ārstēšanas stratēģijai.

Turpmāk piedāvātais pacienta dialoga modelis ierosina metodi, ko primārās aprūpes zāļu izrakstītāji var izmantot pacientu konsultēšanā par elpceļu infekcijām, pamatojoties uz “uzzina-informē-uzzina” modeli.

1) Uzzina:

- Iztaujā par pacienta bažām viņa(-as) slimības jautājumā
- Iztaujā par pacienta gaidām ārstēšanas jautājumā

2) Informē:

- Informē par slimību, tostarp par faktu, ka pacienta ķermenis pats sekmīgi pieveiks slimību
- Informē par visiem “par” un “pret” jautājumā par antibiotikām un par rezistences pret antibiotikām radīto risku
- Sniedz padomu par paša pacienta vēlamo izturēšanās stratēģiju
- Informē par gaidāmo slimības ilgumu
- Informē par simptomiem, kas var likt atkārtoti vērsties pie ārsta pēc padoma

3) Uzzina:

- Apstiprina, ka pacients ir izpratis un piekrīt ieteiktajai stratēģijai

Pacienta dialoga modeļa mērķis ir sniegt norādījumus un atbalstu primārās aprūpes zāļu izrakstītājiem, kam jāiztur pacienta spiediens par antibiotiku lietošanu, kā arī veicināt antibiotiku pareizu lietošanu pacientiem.

¹ Rollnick S, Kinnersley P, Butler C. Context-bound communication skills training: development of a new method. *Med Educ* 2002;36:377–83.

² Cals JW, Butler CC, Hopstaken RM, Hood K, Dinant GJ. Effect of point of care testing for C reactive protein and training in communication skills on antibiotic use in lower respiratory tract infections: cluster randomised trial. *BMJ*. 2009 May 5;338:b1374. doi: 10.1136/bmj.b1374.

³ Cals JW, Scheppers NA, Hopstaken RM, Hood K, Dinant GJ, Goettsch H, Butler CC. Evidence based management of acute bronchitis; sustained competence of enhanced communication skills acquisition in general practice. *Patient Educ Couns*. 2007 Nov;68(3):270–8. Epub 2007 Aug 21.

⁴ Francis NA, Hood K, Simpson S, Wood F, Nuttall J, Butler CC. The effect of using an interactive booklet on childhood respiratory tract infections in consultations: study protocol for a cluster randomised controlled trial in primary care. *BMC Fam Pract*. 2008 Apr 24;9:23.

Pacienta dialogs

“Uzzina-informē-uzzina” metodes praktiska ilustrācija

